

“JUTJAR”: REFLEXIÓ CREIENT

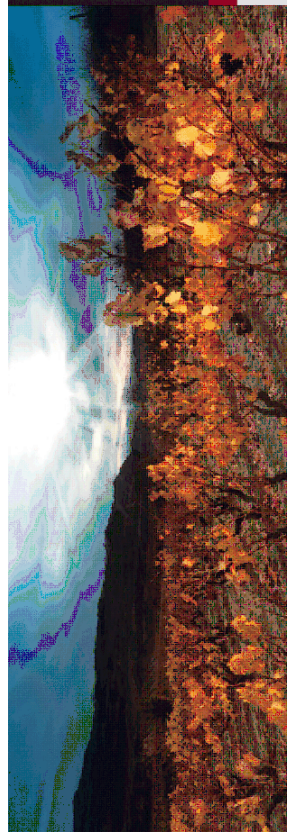
- Després de llegir els continguts dels textos bíblics, com ens crida Jesús i amb quina finalitat?
- Com ha de ser el nostre projecte?

“ACTUAR”: COMPROMÍS CREIENT

- Perquè el nostre seguiment de Jesús de Natzaret sigui una opció de conversió que compregui tots els aspectes de la vida, quins passos podem anar donant?
- Amb quins criteris he d'anar plantejant la meua vida?
- Em comprometo a elaborar el meu Projecte Personal de Vida Cristiana.

Escriu amb la teua pròpia mà una breu oració sentida i vibrant al Senyor, que contingui els teus sentiments i vivències personals durant la preparació d'aquest tema.

JO SÓC
EL CEP
I VOSALTRES
LES SARNIETS
PLA PASTORAL
2015 - 2018

BISBAT de
SANT FELIU
de LLOBREGAT

Curs 2016-2017

CRIDA A L'EVANGELITZACIÓ

PROJECTE EDUCATIU: LA PASTORAL JUVENIL I FAMILIAR. L'EDUCACIÓ AFECTIVA I SEXUAL

Com a part del repte educatiu global que té l'Església, parar atenció a l'afectivitat i la seva expressió, com a dimensió constitutiva de la persona que ha de quedar configurada per la fe en Jesucrist. Cal vetllar perquè en tots els àmbits educatius (família, parròquia, escola) es presenti la proposta cristiana als infants, adolescents i joves, de manera intel·ligible.

En el marc del pla pastoral per aquest curs, fruit del treball conjunt de quatre de les delegacions diocesanes de Sant Feliu cristal·litzat en la redacció d'un projecte educatiu, plantejarem enguany un treball en l'àmbit de l'afectivitat i la sexualitat.

Enmig de la cultura actual, i en particular la que viuen adolescents i joves, volem fer una proposta cristiana positiva en aquesta dimensió fonamental de la persona, que posi en connexió la seva fe amb el seu univers afectiu i sexual que es desperta i s'estructura en aquest moment de la vida.

El material que segueix són tres propostes de treball, adreçades la primera als qui acompanyen grups d'adolescents i joves (és a dir, als animadors-catequistes), la segona està pensada per a ser treballada en un grup d'adolescents i la tercera en un grup de joves.

I. MOTIVACIÓ

Un dels objectius del nostre Pla Pastoral és comprometre'ns en l'educació afectiva i sexual dels nostres infants, adolescents i joves

El nostre propòsit obeeix a una urgent preocupació. D'una banda, des de la fe en Jesucrist tenim una manera d'entendre l'afecte i la sexualitat humana, que és font de veritat i goig profund. Segons el pla de Déu, l'afectivitat i la sexualitat humana és una mena de suport de la trobada personal d'amor i de la transmissió de la vida. És, per tant, un autèntic do, que ens omple d'alegria i pel qual lloem constantment Déu.

Però, d'altra banda, veiem que els nostres adolescents i joves sovint viuen aquesta dimensió tan important de la vida d'una manera degradant, com a font de tristeses i conflictes. Els nostres adolescents i joves viuen la seva afectivitat i la seva sexualitat moltes vegades sense saber què fer-ne, o com si fos quelcom banal, obeint simplement als seus impulsos, o com una cosa independent del compromís d'amor. Sigui perquè ningú no els ha ensenyat una altra manera de pensar; sigui perquè han assimilat una idea errònia del significat de l'afecte i la sexualitat; sigui perquè han pogut conèixer el seu sentit, però ningú no els ha ajudat a viure'l.

Els pares, els educadors, la mateixa Església tenim aquí un repte urgent: comprometre'ns en la tasca d'ensenyar i educar als nostres infants, adolescents i joves en l'amor sexual i afectiu.

Hi ha al nostre abast diversos i valuosos recursos. Aquí no en volem indicar un o un altre, sinó només assenyalar uns criteris que considerem necessaris per a encertar en la nostra tasca educativa cristiana:

1. Partim de la base de l'afirmació de la dignitat de tota la persona humana, cos, psique i esperit, i de totes les persones humanes, sigui quina sigui la seva condició.
2. Tota la persona i totes les persones necessiten educació. L'educació és el procés pel qual la persona va aproximant-se a l'ideal d'ésser humà, desenvolupant les seves capacitats i superant les forces contràries a aquell procés. En el nostre cas, l'objectiu últim és l'educació de l'amor i de la capacitat de servir a la transmissió de la vida humana, integrant, comptant amb la sexualitat, com a fet físic, psicològic i espiritual.

- La valoració de la persona i el respecte de la seva dignitat.
- La confiança en les possibilitats il·limitades de la persona.
- La sensibilitat pels fets petits i quotidians.
- El plantejament seriós de la formació.
- La recerca d'una família on es visqui l'amor, la comunicació i l'harmonia.
- El compromís solidari sobretot amb els últims, enfront de l'individualisme.
- L'actitud crítica davant d'un sistema econòmic injust que crea pobres.
- La lluita per una societat amb treball digne per a tothom.
- L'aposta per un nou planeta en pau i justícia i més habitable.
- La convicció de la igualtat real entre l'home i la dona.
- La recerca del diàleg i la no violència.
- La proximitat d'uns amb altres, l'acceptació de l'altre.
- L'ús auster i solidari del diner.
- La sexualitat viscuda des de l'amor a l'altra persona.
- La pregària habitual com a trobada profunda amb Déu des de la vida.
- La participació en l'Eucaristia com a font i cim de la vida cristiana.
- La pertinença a l'Església, comunitat corresponsable dels que segueixen Jesús.
- Una actitud confessant i missionera de la fe.
- L'alegria de la vida viscuda amb plenitud i amb sentit.

“VEURE”: MIRADA CREIENT

Pensa en persones que tu coneixes i assenyala:

- Un fet que demostrï el seguiment de Jesús de Natzaret.
- Un fet que demostrï l'allunyament del Regne.
- Quins són els més freqüents en la nostra societat?
- Pensa en la teva vida. Has sentit la crida de Déu? Per qui o com t'ha arribat?

Jesús convidà els seus deixebles a estar amb Ell i a anunciar el Regne de Déu (Mc 3,13-19). Els convidà a implicar-se amb tota l'ànima en la creació d'un món de fills i germans. Avui Jesús ens continua interpel·lant. Ens convida a convertir-nos en treballadors actius del Regne.

La resposta a la crida de Jesús és el seguiment. Qui és seguidor de Jesús? Qui s'ha deixat seduir per la persona de Jesucrist (experiència de l' enamorament). Ell li ha tocat el cor i s'ha convertit en el centre de la seva vida, el Valor, l'únic Senyor. És seguidor aquell qui converteix en projecte personal propi el projecte de Jesucrist: el Regnat de Déu. L'assumeix com una opció duradora des de la seva raó, des del seu cor i des de la seva llibertat.

El seguiment de Jesús és un camí de felicitat i de goig, ple de sentit (les Benaurances). La felicitat humana segons Jesucrist neix de la confiança en Déu i es realitza en el compromís solidari que en sorgeix.

El seguiment de Jesús és, per als cristians, la forma més perfecta de realització humana.

Seguir Jesucrist és seguir un Déu proper, fet home, entregat fins a la mort en creu. Seguir Jesús és acceptar el seu destí de vida. Així ho diu Ell: *Qui no porta la seva creu i em segueix, no pot ser deixeble meu* (Lc 14,27). El seguiment és un camí de conversió a Jesucrist i al Regne de Déu, i d'unitat interior. Estic cridat a orientar la meua vida cap a Ell. L'elecció de viure el projecte de vida cristià, pròpia del seguidor de Jesús, implica una ruptura amb altres projectes de vida que existeixen en la nostra societat. El seguidor de Jesús va percebent com creix en coherència i harmonia, com va vivint la maduració humana, la família i l'afectivitat, el treball i els estudis i la dimensió sociopolítica, no com a compartiments tancats, sinó unificats en la seva pròpia persona al voltant de l'opció fonamental de ser cristià. És un procés personal que proporciona maduresa, pau interior i equilibri personal.

EN QUÈ ES NOTA QUE UNA PERSONA VA ASSUMINT L'ESTIL DE VIDA PROPI DEL MILITANT CRISTIÀ?

- La creença que Déu existeix i que és Pare bo.
- El cultiu d'actituds com la participació, la humilitat, la responsabilitat, el servei, el perdó, l'austeritat, l'esperit de grup, el respecte a les persones, la solidaritat...

3. Això vol dir que la finalitat de l'educació afectiva i sexual no és, ni la sola informació fisiològica o psicològica, ni l'ensenyament de mecanismes en funció d'evitar malalties o embarassos o de l'assoliment del mer plaer. Des de la perspectiva del Déu creador, els mecanismes fisiològics i psíquics, com el mateix plaer, són bons i volguts per Ell, però estan al servei d'un ideal més alt.
4. El nostre to en el tracte amb els infants, adolescents o joves serà sempre positiu, des de la bondat bàsica del cos i la psique humana, en tant que dons creats per Déu. La valoració negativa de fets o conductes es farà sempre en nom d'aquell valor i dignitat de la persona, vista en el seu conjunt.
5. Hem de parlar obertament d'aquests temes amb els infants, adolescents o joves, amb confiança, donant-los la importància que en si mateixos tenen. No podem deixar preguntes sense resposta, adaptant el llenguatge, en la mesura del possible, a la seva capacitat d'entendre.
6. Hem d'evitar tot missatge que doni a entendre que el cos o els fenòmens psicològics relatius a la vida sexual o afectiva són mers accidents en la vida personal. Afirmem des de la fe un concepte unitari de la persona: el cos humà (fins i tot la psique) no són quelcom separat de l'esperit (on resideix la llibertat i l'amor); tot en l'ésser humà és personal, cos, psicologia, esperit.
7. Mai no ens limitarem a informar, sinó que cercarem sempre la formació de la persona. Tota educació requereix un acompanyament proper; més encara en el cas de l'educació afectiva i sexual, donat el repte que comporta arribar a estimar de debò en aquest àmbit de la vida.

Com deia sant Pau, "hem de glorificar Déu també en el nostre cos" (Rm 6,20). És tasca de tots ajudar els nostres infants, adolescents i joves a aconseguir la maduresa, que els permeti de viure el goig d'haver estat creats per al vertader amor.

II. FITXA GUIA PER A CATEQUISTES, EDUCADORS, ANIMADORS I MONITORS D'ADOLESCENTS I JOVES

1. DESENVOLUPAMENT DE LA UNITAT

1. Com sempre un primer moment de benvinguda, d'explicar-nos què anem a fer, de deixar ressonar el que hem viscut en aquests darrers dies. Hem de contextualitzar aquesta proposta en el marc del Pla Pastoral, en els objectius que es proposen a la crida a l'evangelització en aquest curs 2016 – 2017. Ho podem fer ajudats del material de presentació del Pla Pastoral.
2. També serà convenient explicar que aquesta iniciativa s'entoma des de l'itinerari Educatiu Diocesà i el treball conjunt de quatre delegacions diocesanes: catequesi, ensenyament, família i joventut, junt amb el bisbe diocesà.
3. Per entrar en matèria fem una pregària senzilla d'invocació a l'Esperit Sant, amb un cant, amb un text,...
4. Proposem fer un diàleg a partir del document *L'amor en la família*. Tot el text és molt interessant; si no es pot llegir el conjunt del text, us proposem fer el diàleg a partir d'una selecció que us oferim, però insistim que també us podríeu repartir els punts o capítols del document entre aquells que formeu l'equip de catequistes i compartir-ho.
5. Després de la lectura dels punts 280 – 286 algunes preguntes que poden ajudar al diàleg són:
 - A les activitats amb els adolescents i joves que acompanyem, desenvolupem alguna activitat d'educació sexual? pots compartirla?
 - Què et sembla l'afirmació que en la nostra època la sexualitat es tendeix a banalitzar? en què ho veus?
 - Com es viu la sexualitat entre la gent de la teva edat i del teu entorn? integrada a la persona?
 - Quines afirmacions del text que us oferim, et fas teves?
 - Com caracteritzaries allò femení i allò masculí?
 - Fem una llista de les diverses expressions de l'amor.
 - Considereu el matrimoni com una vocació?

6. Finalitzem agraint al Senyor aquesta estona, per exemple resant el Patrostre o algun dels salms.

2. MATERIAL

- Desplegable que presenta el Pla Pastoral.
- Pregària d'invocació a l'Esperit Sant.
- Exemplars del *Youcat*.
- Pregària final.
- Paper i bolígraf.
- Dia o dies que la desenvolupareu: ☐ Es pot fer en un o dos dies.

3. EL PROJECTE PERSONAL DE VIDA CRISTIANA

SENTIT I FINALITAT

Textos bíblics per a pregar i reflexionar:

- Lc 4,14-20: Llavors Jesús, ple del poder de l'Esperit, se'n tornà a Galilea.
- Mt 5,1-11: Les Benaurances. Feliços els pobres en l'esperit.
- Mt 7,24-27: Les dues cases: sobre roca, damunt la sorra.
- Rm 7,15-23: No entenc què faig, perquè no faig allò que vull, sinó allò que detesto.

Com hem anat veient, els cristians som cridats al seguiment de Jesucrist. Això suposa un estil de vida en la línia del Regne de Déu. El Projecte Personal de Vida Cristiana és un instrument que ens possibilita aquest estil de vida en què caminem com a seguidors de Jesús. Pretén unificar la nostra vida, evitant que la visquem com a compartiments tancats i separats. Ha de ser un element unificador, en el qual allò que fem adquireixi coherència amb allò que som, amb les nostres opcions i la nostra manera de ser. Amb allò que creiem-vivim-celebrem. Amb la nostra ment-cos-ànima.

EL PROJECTE CRISTIÀ DE VIDA: SER SEGUIDORS DE JESÚS

Ser cristià és la resposta personal a una invitació personal de Jesús. Si reflexionem una mica, podràs recordar com Jesús t'ha convidat a formar part del seu grup. Ell t'ha cridat a través de diferents persones i fets. Amb tota seguretat i amb continuïtat cridant avui. Per a construir amb Ell el Regne de Déu.

IV. FITXA GUIA ADREÇADA A JOVES

1. DESENVOLUPAMENT DE LA UNITAT

1. Com sempre un primer moment de benvinguda, d'explicar-nos què anem a fer, de deixar ressonar el que hem viscut en aquests darrers dies. Hem de contextualitzar aquesta proposta en el marc del Pla Pastoral, en els objectius que es proposen a la crida a l'evangelització en aquest curs 2016 – 2017. Ho podem fer ajudats del material de presentació del Pla Pastoral.
2. També serà convenient explicar que aquesta iniciativa s'entoma des de l'itinerari Educatiu Diocesà i el treball conjunt de quatre delegacions diocesanes: catequesi, ensenyament, família i joventut, junt amb el bisbe diocesà.
3. Per entrar en matèria fem una pregària senzilla d'invocació a l'Esperit Sant, amb un cant, amb un text,... [Podem crear un clima més provocador ambientant la sala on ens reunim amb algunes imatges d'anuncis, o imatges amb gestos d'amor, ... o veient un fragment d'una pel·lícula o d'una sèrie de televisió.]
4. Proposem fer un diàleg a partir d'alguns punts del *Youcat*. Després de la lectura dels números 400 i següents, algunes preguntes que poden ajudar al diàleg són:
 - Què et sembla l'afirmació que en la nostra època la sexualitat es tendeix a banalitzar? en què ho veus?
 - Com es viu la sexualitat entre la gent de la teva edat i del teu entorn? integrada a la persona?
 - Quines afirmacions del text que us oferim, et fas teves?
 - Considereu el matrimoni com una vocació?
 - Hi ha algun text bíblic que pugui il·luminar això de què estem parlant?
5. Després del diàleg serà bo prendre alguns compromisos personals i del grup. Potser podem continuar el diàleg més endavant, i fins i tot, convidar algú que ens ajudi en la reflexió. A continuació trobareu una proposta de Revisió de Vida per a realitzar el projecte personal de vida cristiana; creiem que pot ser una eina útil per a concretar tot això del que hem parlat, perquè indubtablement quan parlem de la sexualitat estem parlant de la persona.

- Hi ha algun text bíblic que pugui il·luminar això de què estem parlant?
6. Després del diàleg serà bo prendre alguns compromisos personals i de l'equip de catequistes. Potser podem continuar el diàleg més endavant, i fins i tot, convidar algú que ens ajudi en la reflexió.
 7. Finalitzem agraint al Senyor aquesta estona, per exemple resant el Pare nostre o algun dels salms.

2. AVISOS QUE CAL DONAR A L'EQUIP DE CATEQUISTES

Hi ha una proposta d'activitat per a desenvolupar amb adolescents i amb joves aquesta educació afectiva – sexual. Prepareu-la i situeu-la en el calendari del curs.

Material

- Desplegable que presenta el Pla Pastoral.
- Pregària d'invocació a l'Esperit Sant.
- Text de *L'amor en la família*.
- Pregària final.
- Paper i bolígraf.
- Fitxa d'activitat pels adolescents i joves.
- Dia o dies que la desenvolupareu
- ☑ Es pot fer en un o dos dies

3. L'AMOR EN FAMÍLIA

Exhortació apostòlica postsinodal *Amoris laetitia* del sant pare Francesc als bisbes, els preveres i els diaques, les persones consagrades, els esposos cristians i tots els fidels laics

5. Aquesta Exhortació adquireix un sentit especial en el context d'aquest Any Jubilar de la Misericòrdia. En primer lloc, perquè l'entenc com una proposta per a les famílies cristianes, que les estimuli a valorar els dons del matrimoni i de la família, i a sostenir un amor fort i ple de valors com la generositat, el compromís, la fidelitat o la paciència. En segon lloc, perquè procura encoratjar tothom a ser signes de misericòrdia i de proximitat allà on la vida familiar no es realitza perfectament o no es desenvolupa amb pau i goig.

280. El Concili Vaticà II plantejava la necessitat “d’una positiva i prudent educació sexual” que arribi als infants i als adolescents “a mesura que avança la seva edat” i “tenint en compte el progrés de la psicologia, la pedagogia i la didàctica”. Ens hauríem de preguntar si les nostres institucions educatives han assumit aquest desafiament. És difícil pensar l’educació sexual en una època en què la sexualitat tendeix a banalitzar-se i a empobrir-se. Només es podria entendre en el marc d’una educació per a l’amor, per a la donació mútua. D’aquesta manera, el llenguatge de la sexualitat no es veu tristament empobrit, sinó il·luminat. L’impuls sexual pot ser conreat en un camí d’autoconeixement i en el desenvolupament d’una capacitat d’auto-domini, que poden ajudar a treure a la llum capacitats precioses de goig i de trobada amorosa.

281. L’educació sexual ofereix informació, però sense oblidar que els infants i els joves no han arribat a una maduresa plena. La informació ha d’arribar en el moment apropiat i d’una manera adequada a l’etapa que viuen. No serveix saturar de dades sense el desenvolupament d’un sentit crític davant d’una invasió de propostes, davant la pornografia descontrolada i la sobrecàrrega d’estímul que poden mutilar la sexualitat. Els joves han de poder advertir que estan bombardejats per missatges que no busquen el seu bé i la seva maduració. Cal ajudar-los a reconèixer i a buscar les influències positives, al mateix temps que prenen distància de tot el que desfigura la seva capacitat d’estimar. Igualment, hem d’acceptar que “la necessitat d’un llenguatge nou i més adequat es presenta especialment en el moment de presentar als infants i els adolescents el tema de la sexualitat”.

282. Una educació sexual que tingui cura d’un sa pudor té un valor immens, encara que avui alguns considerin que és una qüestió d’altres èpoques. És una defensa natural de la persona que protegeix la seva interioritat i evita ser convertida en un pur objecte. Sense el pudor, podem reduir l’afecte i la sexualitat a obsessions que ens concentren només en la genitalitat, en morbositats que desfiguren la nostra capacitat d’estimar i en diverses formes de violència sexual que ens porten a ser tractats de manera inhumana o a fer mal als altres.

Comencem una tercera sessió. Avui rebem el grup amb un cartell que diu: *Ningú no té un amor més gran que el qui dona la vida pels seus amics* (Jn 15,13). Sobre la taula podem tenir uns cors, fets amb cartolina, una mica grans, i a mesura que arribin els adolescents els pengem a la roba amb un imperdible. El catequista convida a posar en comú el treball de la darrera setmana, i sobretot a verbalitzar aquelles actituds que han de presidir l’amor i la relació de parella des de la perspectiva cristiana. Aquestes actituds les anem escrivint en el cor que portem penjat. Ara agafarem el Nou Testament per a analitzar i aprofundir el contingut de l’amor, segons el missatge de Jesús i la vivència dels primers cristians. Escoltem la cançó *L’amor no passarà mai* de *Canta la teva Fe*¹. Llegim el text de l’apòstol Pau a 1Co 13,1-13. Revisem la nostra forma d’estimar a la llum d’aquest text. Podem fer-ho primer personalment i després compartir-ho en el grup.

L’amor cristià, segons l’apòstol Pau. Qualifica’t de 0 a 5. Intenta expressar el perquè de la teva qualificació

- l’amor és pacient i bondadós
- no és altiu ni orgullós
- no és groller ni egoista
- no s’alegra de la mentida
- troba el goig en la veritat
- tot ho excusa
- tot ho creu
- tot ho espera
- tot ho suporta

Podríem acabar aquest bloc amb una pregària. Ens podem ajudar amb alguns cants, la lectura del text bíblic, un silenci i compartir, i el rés del Parenostre.

¹ <http://www.cantatevafe.cat/Docs/3.L'amor%20no%20passar%C3%A0%20mai/mp3/03%20L'amor%20no%20passar%C3%A0%20mai.mp3>

Recordem també les vegades que havíem dit que el nostre model de persona era, com ho era Jesús, un ésser obert als altres. Una vida egoïsta tancada en un mateix no tenia cap sentit. La persona és essencialment obertura als altres, donació, entrega. Fer l'amor, així tan a la lleugera com alguns proposen, ens ajudaria a obrir-nos als altres?

Volíem que la nostra relació ens fes feliços, ens omplís de vida i d'il·lusió, però aquest amor valia en la mesura que el nostre amor contribuïa que tots els que ens envoltaven tinguessin també vida.

L'amor, anàvem descobrint, no es fa en un moment concret, en una acció determinada; l'amor es viu en el dia a dia, és exigent i implica donació i entrega. No és autèntic si no hi ha escolta i respecte de l'altre, porta a la renúncia personal, a la capacitat de veure l'altre com un altre i reconèixer-lo com a tal; no podíem perdre el propi espai, ni reduir l'amor a un individualisme fet de dos. El nostre amor ens havia d'obrir a un nosaltres social. Quin embolic!

La veritat és que en un moment em va entrar por, vaig percebre la fragilitat de la nostra vida i del nostre amor. Vaig tenir por que tot allò s'arribés a trencar com un somni, però li vaig jurar a l'Aleix que l'estimaria sempre. Li vaig prometre allà, sota aquell cel estrellat, que li seria sempre fidel.

Va ser una conversa llarga, pausada. Vam parlar de molts temes que ens preocupava com la masturbació, les relacions prematrimonials, l'erotisme, l'homosexualitat.

Ens havíem despullat sincerament l'un davant l'altre amb més profunditat que si ens haguéssim tret la poca roba que portàvem a sobre. Vaig sentir bategar el seu cor amb força quan em va abraçar. Ja es feia de dia ...

ARA ET TOCA A TU

- Què li diries a la Berta?
- Quins criteris tenen la Berta i l'Aleix per a orientar les seves relacions personals?
- T'has enamorat? Explica'ns com.
- Com et sembla que continuarà la història de la Berta? i la teva?

283. Sovint l'educació sexual es concentra en la invitació a "protegir-se", procurant un "sexe segur". Aquesta expressió transmet una actitud negativa cap a la finalitat procreativa natural de la sexualitat, com si un possible fill fos un enemic del qual cal protegir-se. Així es promou l'agressivitat narcisista en lloc de l'acolliment. És irresponsable tota invitació als adolescents a jugar amb els seus cossos i els seus desitjos, com si tinguessin la maduresa, els valors, el compromís mutu i els objectius propis del matrimoni. D'aquesta manera se'ls encoratja alegrement a utilitzar una altra persona com a objecte de recerques compensatòries de carències o de grans límits. És important més aviat ensenyar-los un camí al voltant de les diverses expressions de l'amor, de la cura mútua, de la tendresa respectuosa, de la comunicació rica de sentit. Perquè tot això prepara per un do de si íntegre i generós que s'ha d'expressar, després d'un compromís públic, en el lliurament dels cossos. La unió sexual en el matrimoni apareixerà així com a signe d'un compromís totalitzant, enriquit per tot el camí previ.

284. Cal no enganyar els joves portant-los a confondre els plànols: l'atracció "crea, per un moment, la il·lusió de la "unió", però, sense amor, aquesta unió deixa els desconeguts tan separats com abans". El llenguatge del cos requereix el pacient aprenentatge que permet interpretar i educar els propis desitjos per donar-se de veritat. Quan es pretén donar-ho tot de cop és possible que no es doni res. Una cosa és comprendre les fragilitats de l'edat o les seves confusions, i una altra és encoratjar els adolescents a perllongar la immaduresa de la seva forma d'estimar. Però qui parla avui d'aquestes coses? Qui és capaç de prendre's seriosament els joves? Qui els ajuda a preparar-se seriosament per a un amor gran i generós? Es pren massa a la lleugera l'educació sexual.

285. L'educació sexual hauria d'incloure també el respecte i la valoració de la diferència, que mostra a cada un la possibilitat de superar el tancament en els propis límits per obrir-se a l'acceptació de l'altre. Més enllà de les comprensibles dificultats que cadascú pugui viure, cal ajudar a acceptar el propi cos tal com ha estat creat, perquè "una lògica de domini sobre el propi cos es transforma en una lògica de vegades subtil de domini sobre la creació [...] També la valoració del propi cos en la seva feminitat o masculinitat és necessària per reconèixer-se a si mateix en la trobada amb aquell que és diferent.

D'aquesta manera és possible acceptar joiosament el do específic de l'altre o de l'altra, obra del Déu creador, i enriquir-se reciprocament". Només perdent la por a la diferència, un pot acabar d'alliberar-se de la immanència del propi ésser i de l'embadaliment d'un mateix. L'educació sexual ha d'ajudar a acceptar el propi cos, de manera que la persona no pretengui "esborrar la diferència sexual perquè no sap enfrontar-s'hi".

286. Tampoc no es pot ignorar que en la configuració de la pròpia manera de ser, femenina o masculina, no conflueixen només factors biològics o genètics, sinó múltiples elements que tenen a veure amb el temperament, la història familiar, la cultura, les experiències viscudes, la formació rebuda, les influències d'amics, familiars i persones admirades, i altres circumstàncies concretes que exigeixen un esforç d'adaptació. És veritat que no podem separar el que és masculí i femení de l'obra creada per Déu, que és anterior a totes les nostres decisions i experiències, on hi ha elements biològics que és impossible ignorar. Però també és veritat que la masculinitat i la feminitat no són una cosa rígida. Per això és possible, per exemple, que la manera de ser masculí del marit pugui adaptar-se de manera flexible a la situació laboral de la dona. Assumir tasques domèstiques o alguns aspectes de la cria dels fills no el fan menys masculí ni signifiquen un fracàs, una claudicació o una vergonya. Cal ajudar els infants a acceptar amb normalitat aquests sans "intercanvis", que no treuen cap dignitat a la figura paterna. La rigidesa esdevé una exageració del masculí o del femení, i no educa els infants i els joves per a la reciprocitat encarnada en les condicions reals del matrimoni. Aquesta rigidesa, al seu torn, pot impedir el desenvolupament de les capacitats de cadascú, fins al punt de portar a considerar com a poc masculí dedicar-se a l'art o la dansa i poc femení desenvolupar alguna tasca de direcció. Això gràcies a Déu ha canviat, però ens alguns llocs certes concepcions inadequades continuen condicionant la legítima llibertat i mutilant l'autèntic desenvolupament de la identitat concreta dels fills o de les seves potencialitats.

jo esperava que passés el que, a jutjar pel que explica tothom, sembla ser que és normal.

Realment vam poder fer moltes coses aquella nit, i a ningú no li hagués estranyat, però no ho vam fer. En comptes d'això, vam parlar llargament. Vam ser sincers. A tots dos ens venia de gust el mateix i vam adonar-nos que mai no havíem parlat del tema de la sexualitat, com si aquest tema fos per a nosaltres un tema tabú que cada un havia de gestionar-se'l sol. No fer l'amor en aquell moment ens podia fer passar davant els altres com a persones rares i frustrades; no ens va importar, nosaltres no ens sentíem així.

Ens vam preguntar si era millor actuar instintivament sense pensar en les conseqüències del que anàvem a fer, i vam decidir que no, que abans d'actuar havíem de tenir clar el que de veritat volíem.

També vam recordar que feia poc, en l'últim campament, ens havíem confessat davant els xavals, creients en Jesús. La fe comptava en la nostra vida com una cosa real. Podíem viure alguna cosa, en aquest cas la sexualitat, al marge d'això que professàvem? Precisament aquesta fe no havia d'il·luminar i guiar tot el nostre comportament? Havíem de viure i fer el que tots feien com si d'un costum social es tractés?

Ens vam dir que, la fe que havíem viscut fins aquell moment, ens havia ajudat a desenvolupar-nos com a subjectes responsables i solidaris i que per tant viure la sexualitat com a parella ens havia d'ajudar al mateix. Tot el que féssim ens havia d'ajudar a realitzar-nos com a persones a l'estil de Jesús de Nazaret, aquest que teníem com a model de persona. Ell havia de seguir sent l'Aleix que jo havia conegut i jo la Berta de sempre, obstinada a madurar cada dia una mica més. O sigui, havíem rebutjat com immorals i no permeses totes aquelles vivències que reduïssin l'un o l'altre a la categoria d'objecte de plaer, de consum, de caprici, de manipulació. Havíem d'anar amb compte perquè en una societat consumista com la nostra era fàcil reduir el sexe a cosa, a producte de consum, a despullar-ho del seu veritable sentit humà. La sexualitat era una realitat que impregnava tota la nostra persona, per això no podíem reduir la sexualitat a pura genitalitat d'un moment.

Sóc la Berta i estic enamorada. Tinc 22 anys i parella. Bé, no sé si es porta això de tenir parella. En fi, surto amb l'Aleix. Ell té la meua edat. Vam fer junts els batxillerat. Voldria explicar-te la meua història, per si et serveix.

L'Aleix és un noi interessant, no tant pel seu físic sinó per la seva forta personalitat. És divertit encara que no bullició. És molt actiu i fa moltes coses: esport, escoltar bona música, estudiar i treure bones notes, atendre els seus germans, parlar i ajudar la seva mare, anar a un grup de la parròquia....

Només arribar al batxillerat em vaig adonar que era d'aquests nois disputats, es notava d'una hora lluny com el perseguien les noies.

Al cap de pocs mesos vam haver de fer un treball conjunt. Crec que va ser llavors quan em vaig enamorar, però vaig intentar dissimular-ho al màxim. La veritat és que jo somiava moltes vegades amb ell. Cada vegada que se m'acostava, el cor es posava a mil per hora; de vegades temia que es sentís des de fora. Cada freu involuntari de la seva mà, o cada mirada seva em provocava somiar hores i hores ... I no vegis si alguna vegada em trucava per telèfon.... I així va transcórrer l'any. Ens vam presentar a la selectivitat i la vam aprovar. Això suposava la separació amb l'Aleix. Però no va ser així.

Passades unes setmanes em va trucar per dir-me que a la seva parròquia, necessitaven monitores per anar de campaments amb els infants del barri. Jo mai no n'havia fet, però només amb la idea de poder estar amb ell no vaig dubtar a dir que m'encantava la idea que em proposava. Així que cap allà vaig anar. Crec que va ser allà on ell també em va descobrir. Treballàvem de gust i bé. Al final del campament em va demanar per sortir, com a amics, em va dir. I així va ser. Va passar l'estiu i vam començar a anar a la universitat. Jo a Periodisme i ell a Telecomunicacions. Va ser un any feliç. Ens trobàvem totes les estones que els nostres estudis ens ho permetien.

Un cap de setmana uns amics ens van convidar a una casa rural. I allà va començar l'embolic ... Crec que vaig ser jo que el vaig animar que ens n'anéssim sols a fer una passejada pel camp. Recordaré, mentre visqui, aquell cel ple de tantes estrelles. Vaig ser jo que li vaig proposar estirar-nos per veure les estrelles. Si he de ser sincera, et diré que

III. FITXA GUIA ADREÇADA A ADOLESCENTS

1. DESENVOLUPAMENT DE LA UNITAT

1. Com sempre un primer moment de benvinguda, d'explicar-nos què anem a fer, de deixar ressonar el que hem viscut en aquests darrers dies. Hem de contextualitzar aquesta proposta en el marc del Pla Pastoral, en els objectius que es proposen a la crida a l'evangelització en aquest curs 2016 – 2017. Ho podem fer ajudats del material de presentació del Pla Pastoral.
2. També serà convenient explicar que aquesta iniciativa s'entoma des de l'Itinerari Educatiu Diocesà i el treball conjunt de quatre delegacions diocesanes: catequesi, ensenyament, família i joventut, junt amb el bisbe diocesà.
3. Per entrar en matèria fem una pregària senzilla d'invocació a l'Esperit Sant, amb un cant, amb un text,... [Podem crear un clima més provocador ambientant la sala on ens reunim amb algunes imatges d'anuncis, o imatges amb gestos d'amor, ... o veient un fragment d'una pel·lícula o d'una sèrie de televisió].
4. Ens podem ajudar dels continguts que trobem al catecisme *Testimonis del Senyor*:
 - Déu crea l'home i la dona a imatge i semblança seva. P. 56-59
 - Ja no són dos, sinó una sola família. El sagrament del matrimoni. P. 198-201
 - Feu-ho tot amb amor. El sisè i el novè manament. P. 240-243
5. Per a desenvolupar els continguts us proposem una dinàmica que trobareu a continuació. Correspon al *Itinerari de educació en la fe* del CNSPJ, pp. 167-194.
6. Després del diàleg serà bo prendre alguns compromisos personals i del grup. Potser podem continuar el diàleg més endavant, i fins i tot, convidar algú que ens ajudi en la reflexió.
7. Finalitzem agraint al Senyor aquesta estona, per exemple resant el Pare nostre o algun dels salms.

2. MATERIAL

- Desplegable que presenta el Pla Pastoral.

- Pregària d'invocació a l'Esperit Sant.
- Exemplars del catecisme *Testimonis del Senyor*.
- Pregària final.
- Material per a l'ambientació.
- Paper i bolígraf.
- Dia o dies que la desenvolupareu: Es pot fer en dos o tres dies.

3. ALLÒ QUE NECESSITES ÉS AMOR, PERÒ...QUIN?

PRIMERA SESSIÓ

Ajudarem els adolescents a analitzar críticament algunes dades sobre la vivència de l'amor i del sexe a la societat actual. Ressaltem especialment el grau de maduresa present en les diferents actituds i comportaments sobre el tema, enfront de la manipulació present en campanyes publicitàries, sèries televisives, premsa groga, etc ...

A la sala on es reuneix habitualment el grup, es col·loquen prèviament cartells amb la paraula AMOR, escrita en diferents idiomes, alguns d'ells totalment desconeguts pels joves. Convé que siguin rètols cridaners i creatius.

El catequista inicia la reunió convidant el grup a dir en diversos idiomes l'expressió *Jo t'estimo*. Convé que apareguin traduccions en llenguatges llunyans al nostre context occidental.

A continuació, el catequista, seguint el fil del que s'ha dit anteriorment, presenta el tema amb aquestes o semblants paraules. Abans haurà treballat personalment o en grup el document *L'amor en la família*.

És evident que la paraula "amor" està present en totes les llengües del món. Potser és una de les primeres paraules que escoltem sent nens, i la que dóna més sentit a la nostra vida. Per viure com a persones és essencial ser estimat i estimar.

Ser cristià comporta posar a la llum de l'Evangeli totes les dimensions de la vida, també tot el món de l'afectivitat i del sexe, en definitiva l'amor. Us convido a entrar en matèria, ja que esteu preparats per fer-ho.

Intentem generar un clima de diàleg, on poder compartir la vivència personal de l'amor i de la sexualitat.

Probablement serà més fàcil parlar en tercera persona que en primera persona; acollim-ho igualment. En aquesta qüestió no tots tenen la mateixa espontaneïtat per parlar. Per ajudar al diàleg podem cercar manifestacions a la premsa groga o a la vida dels famosos, sèries de televisió,...

Com a conclusió d'aquest primer dia, el grup concreta alguns aspectes que convé potenciar a la vivència de l'amor i de la sexualitat, i altres que caldria relativitzar per no ser tan importants. Ho podem escriure en una cartolina. Deixem uns minuts de silenci per a interioritzar allò que hem escrit a la cartolina, i junts recitem una pregària (podem fer-ho també amb alguna cançó).

SEGONA SESSIÓ

En aquest següent dia volem obrir nous horitzons en la vivència de l'amor i la sexualitat. Per això apropem els adolescents a experiències concretes de viure l'amor i la sexualitat dins de la parella, el matrimoni i la família.

Ho podem fer amb l'ajuda de testimonis escrits o també organitzant una taula rodona. Aquests testimonis poden ser gent de la parròquia a qui els demanem aquesta col·laboració. Després dels testimonis podem ajudar-nos d'algunes preguntes per a fer la reflexió:

- Subratllar les frases que més us cridin l'atenció sobre la vida de parella d'aquests matrimonis.
- Quines actituds i comportaments ajuden els protagonistes de cada testimoni a donar qualitat a la relació sexual.
- Indicar algun detall que demostrï l'evolució de la vida de matrimoni amb el pas del temps.
- Quines dificultats apareixen en un matrimoni jove i en un altre que ja porta bastants anys casats.
- Com a conclusió, completa la següent frase: Després de llegir aquests testimonis de matrimonis cristians trec la conclusió que la relació sexual en la vida de parella ...

Segur que els testimonis han estat interessants, però amb la següent activitat volem encara aprofundir més en les experiències de parella. Els repartim el següent document i els convidem a llegir-lo en parelles, i tot seguit responen el qüestionari personalment.